ततो दुःशासनो राजन् द्रौपद्या वसनं बलात् । सभामध्ये समाक्षिप्य व्यपाक्रष्टुं प्रचक्रमे । २२९०

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ आक्रष्यमाणे वसने द्रौपद्या चिन्तितो हरिः । गोविन्द द्वारकावासिन् कृष्ण गोपीजनप्रिय ।

कौरवैः परिभूतां मां किं न जानासि केशव । हेनाथ हेरमानाथ व्रजनाथार्त्तिनाशन ।

कौरवार्णवमग्नां मामुद्धरस्व जनार्द्दन । कृष्ण कृष्ण महायोगिन् विश्वात्मन् विश्वभावन । प्रपन्नां पाहि गोविन्द कुरुमध्येऽवसीदतीं । इत्यनुस्मृत्य कृष्णं सा हरिं त्रिभुवनेश्वरं । प्रारुदद्दुःखिता राजन् मुखमाच्छाद्य भामिनी ।

प्र. याज्ञसेन्या वचः श्रुत्वा कृष्णो गद्गदितोऽभवत् । त्यक्त्वा शय्याशनं पद्भ्यां कृपालुः कृपयाऽभ्यगात् ।

कृष्णश्च विष्णुश्च हरिं नरश्च त्राणाय विक्रोशति याज्ञसेनी । ततस्तु धर्मोऽन्तरितो महात्मा समावृणोद्वै विविधैः सुवस्त्रैः ।२२९५

आक्रष्यमाणे वसने द्रौपद्यास्तु विशाम्पते । तद्रूपमपरं वस्त्रं प्रादुरासीदनेकशः ।

नानारागविरागाणि वसनान्यथ वै प्रभो । प्रादुर्भवन्ति शतशो धर्मस्य परिपालनात् ।

ततो हलहलाशब्दस्तत्रासीद्घोरनिस्वनः । तदद्भुततमं लोके वीक्ष्य सर्व्वे महीभृतः । शशंसुर्द्रौपदीं तत्र कुत्सन्तो धृतराष्ट्रजं ।

शशाप तत्र भीमस्तु राजमध्ये वृहत्स्वनः । क्रोधाद्विस्फुरमाणौष्ठो विनिष्पिष्य करे करं ।

॥ भीमसेन उवाच ॥ इदं मे वाक्यमादद्ध्वं क्षत्रिया लोकवासिनः । नोक्तपूर्व्वं नरैरन्यैर्न चान्यो यद्वदिष्यति । २२००

यद्येतदेवमुक्ताहं न कुर्य्यां पृथिवीश्वराः । पितामहानां पूर्व्वेषां नाहं गतिमवाप्नुयां ।

अस्य पापस्य दुर्बुद्धेर्भारतापसदस्य च । नापिबेयं बलाद्वक्षो भित्त्वा चेद्रुधिरं युधि ।

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ तस्य ते तद्वचः श्रुत्वा रौद्रं लोमप्रहर्षणं । प्रचक्रुर्व्वङ्गलां पूजां कुत्सन्तो धृतराष्ट्रजं ।

यदा तु वाससां राशिः सभामध्ये समाचितः । ततो दुःशासनः श्रान्तो व्रीडितः समुपाविशत् ।

धिक्शब्दस्तु ततस्तत्र समभूल्लोमहर्षणः । सभ्यानां नरदेवानां दृष्ट्वा कुन्तीसुतांस्तथा । २२०५

न विब्रुवन्ति कौरव्याः प्रश्नमेतमिति स्म ह । सुजनः क्रोशति स्माच धृतराष्ट्रं विगर्हयन् ।

ततो बाहू समुत्क्षिप्य निवार्य्य च सभासदः । विदुरः सर्व्वधर्मज्ञ इदं वचनमब्रवीत् ।

॥ विदुर उवाच ॥ द्रौपदी प्रश्नमुक्तैवं रोरवीति त्वनाथवत् । नच विब्रूत तं प्रश्नं सभ्या धर्मोऽत्र पीड्यते ।

सभां प्रपद्यते ह्यार्त्तः प्रज्वलन्निव हव्यवाट् । तं वै सत्येन धर्मेण सभ्याः प्रशमयन्त्युत ।

धर्मप्रश्नमतो ब्रूयादार्य्यः सत्येन मानवः । विब्रूयुस्तत्र तं प्रश्नं कामक्रोधबलातिगाः । २२१०

विकर्षेन यथाप्रज्ञमुक्तः प्रश्नो नराधिपाः । भवन्तोऽपि हि तं प्रश्नं विब्रुवन्तु यथामति ।

यो हि प्रश्नं न विब्रूयाद्धर्मदर्शी सभागतः । अनृते या फलावाप्तिस्तस्याः सोऽर्द्धं समश्नुते ।

यः पुनर्व्वितथं ब्रूयाद्धर्मदर्शी सभां गतः । अनृतस्य फलं कृत्स्नं स प्राप्नोतीति निश्चयः ।

अत्राप्युदाहरन्तीममितिहासं पुरातनं । प्रह्लादस्य च संवादं मुनेराङ्गिरसस्य च ।

प्रह्लादो नाम दैत्येन्द्रस्तस्य पुत्रो विरोचनः । कन्याहेतोराङ्गिरसं सुधन्वानमुपाद्रवत् । २२१५

अहं ज्यायानहंज्यायानिति कन्येप्सया तदा । तयोर्द्वैवनमत्रासीत् प्राणयोरिति नः श्रुतं ।

तयोः प्रश्नविवादोऽभूत् प्रह्लादं तावपृच्छतां । ज्यायान् क आवयोरेकः प्रश्नं प्रब्रूहि मा मृषा ।

स वै विवदनाद्भीतः सुधन्वानं विलोकयन् । तं सुधन्वाऽब्रवीत् क्रुद्धो ब्रह्मदण्डइव ज्वलन् ।